

अत्र ब्राम्हणस्यैव नार्वदेवयोरपि ग्रहणं ब्राम्हणयोग्या एते विवाहाः यदा ह्यश्वलायनः भूलोक्य कन्यामुदकपूर्वोदद्यादेष ब्राम्हो विवाहः ऋत्विजे विज्ञेने कर्मणि दद्यादलंकृत्य सदैवः गो मिथुनं दत्तोपयच्छेत्तस
आर्ष इति एवं उक्तगुणवन्तं आवाह्यं विवाहयोग्यं आवाहेत आकारयेत् ततश्च अनुकूलतो धनदानादिना अभिमुखीकृता यदद्यात् अयं चतुर्थः प्राजापत्यो ब्राम्हणानो क्षत्रियाणां च प्रजास्ततरो द्वितीयनेनात्र
गणयते ॥४॥ वरवध्वोरन्योन्याप्रीत्या यो विवाहः स गोधर्वस्तृतीयः आत्म्यादि सार्धं भोजकः ॥५॥ ६॥ आसुरं चतुर्थमाह धनेनेति ॥७॥ हस्तेति राक्षसः पंचमः अत्रैव प्रमत्तानो बंधूनां कन्याहरणात् तपेनाचो
हरणसामान्यादंतर्भवति ॥८॥ त्रयः ब्राम्हणश्चात्र गोधर्वोः द्वौ असुरगर्भसौ तत्रापि आसुरः स्वरूपेण राक्षसो निर्गतः पेशा च आसुरं न कर्तव्यो अथोदाक्षसः कर्तव्यः क्षत्रियाणामित्यर्थः ॥९॥ दमयंती स्वयंवर

ब्राम्हणानां सतामेव ब्राम्हो धर्मो युधिष्ठिर ॥ आवाह्यमावहे देवं यो दद्यादनुकूलतः ॥४॥ शिष्टानो क्षत्रियाणां च धर्म एव सनातनः ॥ आत्माभिप्रेत मुसृज्य
कन्याभिप्रेत एव यः ॥५॥ अभिप्रेता च यायस्य तस्मै देया युधिष्ठिर ॥ गोधर्वमिति तैधर्मं प्राहुर्वेदविदो जनाः ॥६॥ धनेन बहुधा क्रीत्वा संप्रलोभ्य च बोध
वान् ॥ असुराणां नृपैर्नैव धर्ममाहुर्मनीषिणः ॥७॥ हत्वा छित्वा च शीघ्रोपिरुदतां लदतीं गृहात् ॥ प्रसह्य हरणं तातराक्षसो विधिरुच्यते ॥८॥ पंचानो
तु त्रयो धर्मा द्वावधर्मौ युधिष्ठिर ॥ पेशा च श्वसः रश्चैव न कर्तव्यौ कथंचन ॥९॥ ब्राम्हः क्षात्रोऽथ गोधर्व एते धर्मो न रर्यभ ॥ पृथग्वायदिवामिश्राः कर्त
व्यानात्र संशयः ॥१०॥ तिस्रो भार्या ब्राम्हणस्य हे भार्यैः क्षत्रियस्य तु ॥ वैश्यः स्वजात्यां विदेत तास्वपत्यं समं भवेत् ॥११॥ ब्राम्हणी तु भवेज्येष्ठा स त्रियाक्ष
त्रियस्य तु ॥ रथर्थं मपि ब्रह्मस्यानेत्याहु रपरे जनाः ॥१२॥ अपत्यं जनमभूद्रायां न प्रशंसंति साधवः ॥ ब्रह्मराजं विधीयते ॥१३॥ त्रिंश
द्वर्षोदशवर्षा भार्यो विदेत न शिकं ॥ एकं विंशतिं वर्षावाससवर्षा मवाप्नुयान् ॥ यस्यास्तनभं वेद्मतापितावाभरतयेभ ॥ नोपयच्छततो जातु पुत्रिका धर्मिणी
हि सा ॥१४॥

ब्राम्हणाश्चात्र योर्मिश्रत्वं रुक्षिणी विवाहो राक्षसगोधर्वमिश्रः स भद्रायास्तु क्षात्राक्षसमिश्र इत्याद्युद्धं ॥१०॥ तिस्र इति सर्वेषां ब्रह्मवर्ज्यो इतरगोरुक्छवर्णी न वर्यैः निज्ञेयं ॥११॥ वैश्यस्य त्वेकैव भार्येति
सैव न्येष्टा उक्ता भ्योऽधिकं ब्रह्मपितृवर्णी मपि स्यात् सा च रथर्थं भवनतु धर्मप्रज्ञार्थं अपरे याज्ञवल्क्या देयो नेत्याहुः यथा यदुच्यते द्विजातीनां ब्रह्मदारा पसंग्रहः नैनं नममंतं यस्मान्न तत्रात्मा जायते
स्फुटमिति तदुक्तेः ॥१२॥ स्वमतं तिस्र इत्यत्र सूचिर्न स्फुटां करोति अपत्येति ॥१३॥ न शिकं ए कवासं अज्ञातस्त्री व्यंजनना मिति यावत् नष्टः स्यादे कवासा इति स्मृतिः यस्यादशमे पि वर्षे कुबोद्धिदस्त
स्रति वधार्थं मेतद्विज्ञेयं ॥१४॥ पुत्रिका धर्मिणी हि सा इत्यत्र युत्रिका धर्मं शंकोयेति मनुः पपाठ यस्याः पिता न्यमेव दुहिता मम पुत्रस्थाने इत्यभिप्रायवान्नेवेति न ज्ञायते तानोपयच्छेदिति तद्व्याख्यातारः
॥१५॥